

Mācītājs Dāgs Demandts

612-280-9333, dagdemandt@hotmail.com

Dr.pr.Gerolds Luss - 612-333-1785

e-pasts

mndraudze@gmail.com

www.mndraudze.org

BAZNĪCA un KANCELEJA

3152 17th Ave. So.

Minneapolis, MN 55407

Tālr. 612-722-4622

2013. g.

JŪNIJS

Nr.6

Romans A. Vanags

Mēs viena tauta...

Mēs viena tauta, viena saime,
Mums zeme viena, liktens viens,
Vai plosās negaiss, smaids laime,
Sev pašam pāri ceļ ikviens
Sirds kvēlē tautas lūgšanu:
Dievs, svētī Latviju!

Kas gan es būtu dzīvē savā,
Ja būtu nocirsts tautas zars?
Vai ziedēt spētu pavasarī?
Vai pastāvētu cīņas spars?
Es tautā augot aizlūdzu:
Dievs, svētī Latviju!

Ja tauta zels, es arī zelšu,
Ja tauta nīks, nīkt arī man!
Vai gan sev laimes pili celšu,
Ja apkārt tautas vadi skan?
Ar tautu vienots, aizlūdzu:
Dievs, svētī Latviju!

— — — — —

DIEVKALPOJUMI

Jūnija dievkalpojumi, Bībeles stunda un ziņojumi.

Svētdien, 2. jūnijā, plkst.10:00 - *Otrā svētdiena pēc Vasarsvētkiem.* DIEVKALPOJUMS.

Sekos sadraudzība un filma "Tēvreize" par latviešu luterāņu Baznīcas vēsturi.

Svētdien, 9. jūnijā, plkst.10:00 - *Trešā svētdiena pēc Vasarsvētkiem.* DIEVKALPOJUMS ar Svēto vakarēdienu. **Mācītāja Dāga Demandta ievēšana amatā Mineapoles – St. Paulas Latviešu ev. lut. draudzē.** Sekos sadraudzība.

Svētdien, 16. jūnijā, plkst.10:00 - *Ceturta svētdiena pēc Vasarsvētkiem.*

Aizvesto piemiņas DIEVKALPOJUMS ar igauņu un lietuviešu līdzdalību.
Sekos sadraudzība.

Ceturtdien, 20. jūnijā, plkst. 11:00 - Bībeles stunda.

Svētdien, 23. jūnijā, plkst.10:00 - *Piektā svētdiena pēc Vasarsvētkiem.* DIEVKALPOJUMS ar Svēto vakarēdienu. Sekos sadraudzība.

Svētdien, 30. jūnijā, plkst.10:00 - *Sestā svētdiena pēc Vasarsvētkiem.* DIEVKALPOJUMS.
Sekos sadraudzība.

Svētdien, 7. jūlijā, DIEVKALPOJUMA NEBŪS. Aicinām apmeklēt vietējo draudzi.

Ar mūsu mācītāju Dāgu Demandtu var satikties pēc dievkalpojumiem, kā arī trešdienās baznīcā no plkst. 10:00 - 14:00. Visi laipni lūgti!

Ar Dāgu var sazināties, zvanot 612-280-9333 vai dagdemandt@hotmail.com

Draudzes KOPĒJU kalpošana.

Svētdien, 2. jūnijā - A. Švalbe, S. Straumane.

Svētdien, 9. jūnijā - A. Vīksniņš, Ģ. Jātnieks.

Svētdien, 16. jūnijā - S. Pētersone, V. Treiberga.

Svētdien, 23. jūnijā - L. Zoltnere, G. Luss.

Svētdien, 30. jūnijā - V. Konters, L. Kontere.

Svētdien, 7. jūlijā Dievkalpojuma nebūs.

Jāņa evaņģēlijs. 15. nodaļa 7-17

Ja jūs paliekat Manī un Mani vārdi paliek jūsos, jūs varēsīt lūgt, ko gribat, tas jums notiks. 8 Ar to Mans Tēvs ir godā celts, ka jūs nesat daudz augļu un topat par Maniem mācekļiem. 9 Kā Tēvs Mani ir mīlējis, tā Es jūs esmu mīlējis: palieciet Manā mīlestībā! 10 Ja jūs turēsīt Manus baušļus, jūs paliksīt Manā mīlestībā, itin kā Es esmu turējis Sava Tēva baušļus un palieku Viņa mīlestībā. 11 To Es uz jums esmu runājis, lai Mans prieks mājotu jūsos un jūsu prieks būtu pilnīgs. 12 Tas ir Mans bauslis, lai jūs cits citu mīlat, kā Es jūs esmu mīlējis. 13 Nevienam nav lielākas mīlestības kā šī, ja kāds savu dzīvību nodod par saviem draugiem. 14 Jūs esat Mani draugi, ja jūs darāt, ko Es jums pavēlu. 15 Es jūs vairs nesaucu par kalpiem, jo kalps nesaprot, ko viņa kungs dara; bet Es jūs esmu saucis par draugiem, tāpēc ka visu, ko Es esmu dzirdējis no Sava Tēva, Es jums esmu darījis zināmu. 16 Ne jūs Mani esat izredzējuši, bet Es jūs esmu izredzējis un jūs noliciet, ka jūs ejat un nesat augļus un jūsu augļi paliek, jo visu, ko jūs Tēvam lūgsīt Manā Vārdā, Viņš jums dos. 17 Tā ir Mana pavēle, lai jūs mīlētu cits citu. Āmen.

Mēs visi dzirdējām par sprādzieniem, kas notika Bostonā 15. aprīlī, kur nomira 3 un bija ievainoti vairāk nekā 140 cilvēku. Dzirdot stāstus par Bostonu arī atksanēja atgādinājums par traģēdiju, kas notika uz Titānika kuģa 1912. gada 16. aprīlī.

Vēlos dalīties ar vienu stāstu. Šis stāsts norisinājās ap vienu Titānika pasažieri. *John Harper* dzima 1872. gada 29. maijā. Abi vecāki viņam bija kristieši. 13 gadu vecumā *Johns Harpers* pieņēma Jēzu kā savu pestītāju. Nākamos 6 gadus viņš strādāja fabrikā un sprediķoja vakaros uz ielas stūrēm. Harperu uzaicināja uz Londonu viens baptistu mācītājs. Londonā 1896. gadā *John Harperam* piešķīra pirmo draudzi, šai draudzē bija tikai 25 locekļi, bet drīz šajā draudzē bija jau 500 draudzes locekļu. Pa šo laiku *Johns Harpers* apprecējās, taču, diemžēl, viņa sieva pēc gada aizgāja Dieva mierā. Bet Dievs svētīja *Johnu Harperu* ar meitu vārdā Ninu. 10. aprīlī, 1912. gadā Titāniks atstāja Angliju. Bija 7 brīdinājumi par ledus kalniem. Diemžēl šie brīdinājumi palika neievēroti. Svētdien, 14. aprīlī ap 11:40 vakarā Titāniks ieskrēja vienā ledus kalnā. Kā pasažieris uz šī kuģa atradās *Johns Harpers* ar meitu Ninu. Pēc tam, kad Titāniks bija ieskrējis ledus kalnā, mācītājs Harpers uzmodināja savu meitu, ietina segā un aiznesa uz 11. glābšanas laivu. Šis mācītājs varēja droši kāpt šinī glābšanas laivā, bet tas *Johnam Harperam* neienāca prātā. Kad viņš atstāja savu meitu Ninu, viņam asaras tecēja pār vaigiem. Tajā traģiskā naktī 1528 cilvēkiem bija jāielec salstošā ūdenī, jo visiem nepietika glābšanas laivas. Šai vakarā *Johns Harpers* bija redzams ūdenī, kā viņš peldēja no cilvēka uz cilvēku, rūpēdamies par katru un atgādinot ļaudīm par Jēzus žēlastību, sludinādamus evaņģēlija vārdus: "Ticiet Jēzum, jo Viņš ir jūsu pestītājs." pirms viņš pats aizgāja Dieva mierā. *Johns Harpers* aizpeldēja pie viena jauna zēna, kurš bija uzkāpis uz kāda koka gabala. Mācītājs Harpers jautāja zēnam: "Vai tu tici Jēzum un esi Viņu pieņēmis kā savu pestītāju?" Zēns atbildēja Nē, šajā brīdī zēns noslīdēja no koka gabala. *Johns Harpers* novilka savu glābšanas vesti un teica: "Tev šo vajag vairāk nekā man" un aizpeldēja palīdzēt citiem. Māc. Harpers atgriezās pie zēna un paspēja pārliecināt viņu, ka Jēzus viņu mīl un ir viņa pestītājs.

No 1528 cilvēkiem, kas ielēca salstošā ūdenī to vakaru, tikai 6 tika izglābti no glābšanas laivām. Viens no šiem 6 bija jaunais zēns. Četrus gadus vēlāk, vienā saietā, kur satikās tie, kas izdzīvoja Titānika briesmas, šis jaunais zēns piecēlās kājās un stāstīja, ka māc. *Johns Harpers* viņu izglāba un iepazīstināja ar Jēzu. Kā *Johns Harpers* peldēja, lai palīdzētu citiem, aukstums viņu pieveica un viņam vairs nebija spēka papeldēt. Viņa pēdējie vārdi bija: "Ticiet Jēzum, jo Viņš ir jūsu pestītājs." Nav mīlestības lielākas par šo, ka viens palīdz citiem un nodod savu dzīvību par citiem. *Johns Harpers* varēja izvēlēties sevi izglābt, bet nē, viņš zināja savu aicinājumu, lai sludinātu Jēzus evaņģēliju līdz pašām beigām.

Tāpat Jēzus būtu varējis izvairīties no nāves, bet Viņš to neizdarīja, Viņš tika krustā sists mūsu dēļ: jo tik ļoti Dievs pasauli mīlējis, ka Viņš devis Savu vienpiedzimušo Dēlu, lai neviens, kas Viņam tic, nepazustu, bet dabūtu mūžīgo dzīvību. Tā kā *Johns* Harpers palīdzēja cilvēkiem salstošā ūdenī, tā arī bija cilvēki, kas palīdzēja ievainotajiem Bostonā. Bija viens "paramedic", kas skrēja palīdzēt pēc otrā sprādziena, otrais sprādziens bija lielāks, viņš zināja, ka ir iespēja, ka būs vēl trešais sprādziens.

Šajos dzīves briesmu brīžos mums ir aicinājums palīdzēt, rādīt līdzjūtību, mīlestību, apliecināt mūsu ticību un mūsu Pestītāju. Atcerēsimies ka dzīves grūtākos brīžos mūsu Gans mums stāv klāt kā rakstīts 23. psalmā: "Jebšu es arī staigāju tumšā ielejā, taču ļaunuma nebīstos, jo Tu esi pie manis, Tava gana vērda un Tavs gana zizlis mani iepriecina." Un atcerēsimies mācītāja *Johna* Harpera vārdus: "Ticiet Jēzum, jo Viņš ir jūsu pestītājs."

Svētrīta Zvanu redakcijai liekas, ka mūsu draudzes locekļi varētu būt ieinteresēti Latvijas archibīskapa Jāņa Vanaga intervijai.

Divdesmit gadi luterāņu vadībā. Archibīskaps Jānis Vanags

Latvijas Evaņģeliski luteriskās baznīcas vadītāja amatā archibīskaps Jānis Vanags darbojas jau 20 gadu un ieguvis «stingrās līnijas» piekritēja reputāciju. Viņš ir apņēmības pilns arī turpmāk stāvēt konservatīvo vērtību sardzē. Latvijas luterāņu virsganam Jānim Vanagam (54) vēl tālu līdz pensijas vecumam, bet Latvijas ietekmīgāko līderu vidū būs grūti atrast kādu, kurš savā postenī noturējies ilgāk par Vanagu. Latvijas Evaņģeliski luteriskās baznīcas (LELB) vadītāja amatā viņš ievēlēts jau pirms 20 gadiem, 1993. gada 26. janvārī (oficiāli stājās amatā pēc iesvētīšanas ceremonijas 1993. gada augustā). Jubilejas reizē *Sestdiena* aicināja archibīskapu Vanagu uz sarunu par viņa īstenoto kursu LELB vadībā un kristietības lomu mūsdienā Latvijā. Vanags atceras, ka archibīskapa amatā nonācis negaidīti: iepriekšējais archibīskaps Kārlis Gailītis gāja bojā autokatastrofā, tādēļ luterāņiem nācās izvēlēties jaunu Baznīcas galvu. Tolaik jauneklīgais Saldus mācītājs Vanags netika uzskatīts par favorītu uz archibīskapa amatu; arī viņš pats atzīst, ka otrs pretendents Vācijas mācītājs Elmārs Rozītis bija apveltīts ar lielāku pieredzi un izglītību. Tomēr mācītāju vairākums nolēma uzticēt Baznīcas vadību tieši Vanagam. «Toreiz brīdināju Sinodes kolēģas, ka mana ievēlēšana var radīt problēmas, jo pārstāvēju Baznīcas konservatīvo spārnu. Taču cilvēki balsoja par mani, jo vēlējās saglabāt Latvijas luteriskās baznīcas konservatīvo nostāju,» stāsta Vanags. Viņa ievēlēšana deva pretsvaru liberālās Ziemeļvalstu un Vācijas luterāņu teoloģijas ietekmei, ko raksturo, piemēram, atbalsts sieviešu ordinēšanai garīdznieka amatā. «Mans mandāts bija paturēt Latvijas baznīcu konservatīvo luterāņu baznīcu saimē. Vai man tas ir izdevies? Domāju, ka jā,» uzskata Vanags. Archibīskaps ir pārliecināts, ka Baznīcai nav jālokās līdzī pārmaiņu vējiem un jāpakļaujas sabiedriskās domas spiedienam, tādēļ arī turpmāk gatavs sargāt to no, viņaprāt, nepieņemamu ideju ietekmes. Tiesa gan, arī Baznīcas iekšienē Vanagam ir gana daudz oponentu. Pirms pāris gadiem, kad saasinājās LELB finansiālās problēmas, sašķobījās arī Vanaga krēsls un Sinodē liela daļa balsotāju bija pret viņa palikšanu amatā. Vanags pārvarēja šo krīzi, bet uzsver, ka neuzskata sevi par autoritāru līderi un nemēģina par katru cenu turēties pie krēsla. «Vara galvenokārt nozīmē atbildību, un atbildības nasta bieži vien ir ļoti smaga.»

Ģirts Kasparāns (ĢK): - Latvijas lielāko kristīgo konfesiju līderi nav vairījušies paust savu viedokli par sabiedriski politiskiem jautājumiem. Jūsaprāt, kur velkama robeža starp viedokļa paušanu un politikas ietekmēšanu? Piemēram, vai esat gatavs iesaistīties diskusijās par šobrīd aktuālo eiro ieviešanu?

Jānis Vanags (JV): - Baznīcai jābūt šķirtai no valsts, arī es tā domāju, bet tas nenozīmē, ka Baznīcai jābūt izolētai no sabiedriskiem procesiem. Tas nenozīmē neko vairāk kā to, ka Latvi-

jā nav valsts baznīcas vai oficiālās reliģijas. Baznīca drīkst ietekmēt arī politiskās norises, taču tai jāspēj labi izvērtēt, kādos gadījumos to darīt un kā. Manuprāt, Baznīcai nav jāiesaistās politikā, aģitējot vēlēšanās par kādu partiju, taču mēs varam atbalstīt labus mērķus vai kritizēt sliktus darbus. Jāapzinās arī, par ko esam kompetenti izteikties un par ko ne. Es, piemēram, neņemos izteikt viedokli par eiro ieviešanu, jo šajā jomā man nav ne zināšanu, ne atklāsmes no Dieva.

ĢK: - Biežāk izskanējis jūsu viedoklis par dažādiem sociāliem jautājumiem, piemēram, abortiem vai viendzimuma laulībām. Vai šajos jautājumos Baznīcai ir lielāka kompetence? Daudzas sievietes teiktu, ka jūs kā vīrietis neesat tiesīgs spriest par abortiem.

JV: - Nedomāju, ka esmu par abortiem vai homoseksuālismu izteicies biežāk nekā par citiem sociālajiem jautājumiem. Tas tikai ir piesaistījis vairāk uzmanības. Bet tā ir aplamība teikt, ka aborts attiecas tikai uz sievieti. Ja bērns ir tikai sievietes darīšana, kādēļ no vīrieša prasa alimentus? Kopš alu laikmeta aizstāvēt bērna dzīvību ir viena no vīrieša pamatmisijām. Jautājumi par dzīvību un nāvi, par ģimeni, par sabiedrības morāli tieši ir mūsu «profesionālais lauciņš». Skaidrs, ka Baznīca par to izsakās biežāk nekā par kodolenerģiju.

ĢK: - Tomēr arī kristiešiem ir ļoti dažādi viedokļi par morāles un ētikas jautājumiem. Piemēram, Ziemeļvalstu luterāņu baznīcas atļāvušās svētīt arī viendzimuma laulības. Vai kaut kas tāds būtu iedomājams Latvijā?

JV: - Ziemeļvalstu luterāņu baznīcas ar to ir aizgājušas maldos. Jebkura normāla baznīca par savas dzīves un mācības pamatu atzīst Bībeli. Bībelē homoseksuāla aktivitāte ir skaidros vārdos nosaukta par grēku. Jā, grēks ir dzīves realitāte, arī baznīca ir pilna ar grēciniekiem. Taču katra normāla Baznīca arī aicina grēkus nožēlot un no tiem atgriezties. Ja tā sāk grēkus svētīt, tātad ir «aizgājusi pa pieskari». Tādēļ arī attiecības ar Ziemeļvalstu kolēģiem mums ir stipri apsīkušas. Viendzimuma pāru svētīšana šķēļ Baznīcu visā pasaulē. Tas nav aiz naida pret homoseksuāliem cilvēkiem, bet tādēļ, ka šajā jautājumā iezīmējas robeža starp «veco» ticību, kas pakļaujas Svētajiem Rakstiem kā Dieva autoritātei, un «jauno ticību», ko varbūt iedvesmo postmodernā neticība objektīvai patiesībai, pat ja tā ir izteikta Bībelē. Būtībā tā ir plaša starp diviem domāšanas modeļiem, divām ticības sistēmām.

ĢK: - Pašlaik mēs redzam, ka daudzi Latvijas kristieši tā sauktās Rietumu vērtības uztver kā draudu, jo raizējas, ka Rietumu dzīvesveida propaganda izraisa morāles pagrimumu. Vai tas nav zināms paradokss, jo bez Rietumu ietekmes mums Latvijā nebūtu arī kristietības un luteriskās baznīcas?

JV: - Nedomāju, ka kristieši iebilst pret Rietumu vērtībām kopumā. Rietumos ir daudz labu vērtību, kas nāk no Bībeles. Piemēram, cieņa pret cilvēktiesībām un ideja par līdztiesību nāk no bibliskā priekšstata, ka visi esam vienlīdz radīti pēc Dieva tēla un līdztības. Baznīca varbūt viskrasāk izjuta pāreju no padomju totalitārisma uz Rietumu brīvību. Mēs to protam novērtēt. Taču apustulis Pāvils teica — viss man ir atļauts, bet ne viss man der. «Rietumu vērtības» ir kā debesu valstība, ko Jēzus salīdzināja ar zvejnieka tīklu: tajā ir gan labās, gan puvušās zivis. Mēs cenšamies labās paturēt un puvušās izmest. Par draudu es uztveru piespiešanas metodes, lai neļautu mums tās zivis izšķirot pašiem. Kad ārvalstu vēstnieki maršē pa Rīgas centru *praidā* vai atbalsta šeit «eiropaida» sarīkošanu, tā savā ziņā ir vērsšanās pret demokrātiju (tautvaldību), jo liek Latvijas politiķiem vairāk rēķināties ar citu valstu administrācijām nekā ar savu tautu. Dažreiz pamudinājums no ārpuses var būt uz kaut ko labu, taču, ja tas mūs stumj tuvāk nāves civilizācijai, tas noteikti ir drauds.

ĢK: - Katoļu pāvests Benedikts XVI arī nereti kritizējis mūsdienu pasaules «morālo relatīvismu», saskaņā ar kuru nav iespējams atšķirt labo no ļaunā.

JV: - Pāvests var likties vecmodīgs un morālais relatīvisms — pievilcīgs. Vai nav «kruti», ja es pats varu izvēlēties, kas ir labs vai ļauns un neviens man nedrīkst uzspiest savas vērtības? Taču tas darbojas tikai tik ilgi, kamēr cilvēki kaut vai aiz inerces ievēro tos pašus desmit baušļus. Kad kāds izvēlas tādu morāli, pēc kuras ir labi ietriekt lidmašīnu augstceltnē, tas vairs nav *cool*. Pēkšņi visi aptver, ka labajam un ļaunajam ir arī objektīvas mērauklas. Labi,

neargumentēsim ar ekstrēmiem, bet mēs taču redzam, kā noveco un zaudē dzīvības spēku Eiropas sabiedrība, tai skaitā Latvija. Morālais relativisms izaug no tā, ka cilvēks grib brīvību rēķināties tikai ar sevi. Zūd motivācija solidaritātei, kopīgai rīcībai. Tāda vide nav labvēlīga dzīvībai. Mūsu misionāri nesen aizbrauca uz Indiju; viņi stāsta, ka ir neparasta sajūta dzīvot zemē, kur puse cilvēku ir jaunāka par 16 gadiem. Kā ir mums? Labi, ja viens bērns ģimenē.

ĢK: - Raugoties globālā mērogā, tā būtu katastrofa, ja katram pasaules iedzīvotājam būtu trīs bērni, jo mūsu planētas resursi neizturētu arvien straujāku iedzīvotāju skaita pieaugumu. Nedod Dievs, visa pasaule sāktu ievērot mākslīgo pretapaugļošanās līdzekļu aizliegumu, kas noteikts katoļu baznīcas doktrīnā...

JV: - Lai par to raizējas indieši un ķīnieši, kur tā ir problēma. Mums Latvijā ļoti derētu vairāk bērnu, citādi drīz nebūs kas pelna mums pensiju un runā latviski. Luterāņi nav pret kontracepciju principā, tikai pret tādu, kas faktiski nozīmē agrīnu abortu. Bet starp dzimstību un vērtībām ir tiešs sakars. BBC klausījās par kādu Japānā veiktu pētījumu: jo vairāk japāņu sieviešu pieņem Rietumu dzīvesveidu, jo zemāka ir dzimstība.

ĢK: - Kāds tad ir risinājums? Atgriezties pie XIX gadsimta uzskatiem par sievietes lomu sabiedrībā, tradicionālās kombinācijas Kinder, Küche, Kirche (bērni, virtuve, baznīca)?

JV: - Vēl bija arī Kleider — drēbes. Šo KKK bieži piesauc kā sinonīmu tumsonībai un atpalcībai, taču padomāsim, kāda ģimene ir bez bērniem, bez kopīgām maltītēm, bez kopīga garīguma? Būtu tikai pareizi, ja cilvēki labprāt rēķinātos, ka 15–20 gadus no dzīves vajadzēs veltīt bērnu radīšanai un audzināšanai. Protams, to nevar pieprasīt tikai no sievietes, vajag meklēt līdzsvaru. Taču, ja viens no vecākiem tiešām veltī dzīvi ģimenei uz savas izaugsmes un karjeras rēķina, tad ir svarīgi, ka otrs viņu «neuzmet», bet, kā baznīcas laulības solījumā, «apņemos tevi mīlēt un cienīt, nedz no tevis nedz novērsties, nedz šķirties, kamēr pats Dievs mūs šķirs laicīgā nāvē». Vecmodīgi, bet labi. Kristīgu vērtību kompleksa iedzīvināšana būtu ļoti veselīga latviešu tautas dzīvībai.

ĢK: - Tomēr mēs redzam, ka kristīgās vērtības zaudē konkurences cīņā ar citiem uzskatiem, reliģijas loma mūsdienu sabiedrībā ir daudz mazāka. Jūsaprāt, kādi ir cēloņi un vai to iespējams apturēt?

JV: - Par sarūkošo reliģijas lomu nav iemesla runāt triumfējošā noskaņā. Kristus teica: «Es esmu ceļš, patiesība un dzīvība. Nevienš nenāk pie Tēva kā vien caur mani.» Kad nogrima Titāniks, glābšanas laivās iekļuva salīdzinoši maz pasažieru. Lielākā daļa palika aiz borta. Diez vai skaitliskais pārsvars vairoja viņu labsajūtu. Bet par iemesliem — vai esat ievērojis, cik viegli lauki aizaug ar latvāņiem un cik grūti tam ir pretoties? Pēc otrā termodinamikas likuma: visam ir tieksme noārdīties, nonākt haosā. Būt kristietim nozīmē izrauties no vispārējās sairšanas tendences. Tas prasa garīgu piepūli, un daudzi tam nav gatavi.

ĢK: - Vai pirms 100 gadiem bija gatavāki? Vai arī svētdienā uz baznīcu gāja ieraduma dēļ, pēc principa «visi iet, tad es arī»?

JV: - Jums taisnība, pirms simt vai piecsimt gadiem ārēju stimulu uz kristīgu dzīvi bija daudz vairāk. Viduslaikos valdīja uzskats, ka Dievs ir patiesība. Garīdznieki šo patiesību izskaidroja tautai. Dzīves centrā bija katedrāle, no kuras nāca atziņa par labo un ļauno. Šodien valdošā atziņa ir, ka patiesības nav. Dzīves centrā ir tirgus, kura uzdevumā jaunie priesteri — dažādi eksperti — neesošo patiesību skaidro atbilstoši tam, ko kurā brīdī vajag panākt ietekmīgiem tirgus dalībniekiem. Patiesība ir tas, kas varenajiem nes peļņu. Reliģija šādai sistēmai ir nevēlams šķērslis. -

ĢK: - Varbūt mūsdienu cilvēka dzīve vienkārši kļuvusi pārāk laba un ērta, jo nav noslēpums, ka pie Dieva cilvēki parasti vērsas grūtā brīdī, nevis tad, kad klājas labi? Ja vēders ir pilns, Dieva jautājums vairs nav tik aktuāls.

JV: - Man tiešām nācies sastapt tikai divus cilvēkus, kas pie ticības Dievam nonākuši, prātojot par jautājumu: «Kādēļ man dzīvē tik labi klājas?» Kamēr cilvēks dzīvo komfortā, viņš nav sevišķi motivēts kaut ko mainīt. Taču tas vairāk attiecas uz Eiropu; pasaule kopumā kļūst arvien reliģiozāka. Kristietības centrs ir aizvirzījies no mūsu pasaules daļas; šobrīd lielākais kristiešu

skaita pieaugums vērojams Āzijā un Āfrikā. Tur neviens nesūdzas, ka baznīcas kļūst tukšākas. Tā ir Eiropa, kas ar savu individuālisma kultu zaudē gan reliģiju, gan dzīvotspēju. Sabiedrība noveco un izčākst. Vajadzētu saprast, ka Eiropu savulaik par varenāko civilizāciju padarīja kristietība. Daba necieš tukšumu arī reliģijas jomā. Ja zaudēsim kristīgo identitāti, ar laiku mūs pārņems vitālākas civilizācijas, piemēram, islāms.

ĢK: - Vai islāms, jūsuprāt, uzskatāms par draudu?

JV: - Nedomāju, ka islāms apdraud kristīgo ticību, jo kristieši dzīvo arī Afganistānā, Irākā un citās musulmaņu valstīs. Atceros, kā bija būt kristietim padomju laikā — laba deva adrenalīna. Taču, ja islāms pārņemtu Latvijas teritoriju un šeit ieviestu stingrus šariata likumus, mēs zaudētu savu dzīvesveidu. No latviskuma nepaliktu ne miņas.

ĢK: - Tikpat labi dievturi varētu teikt, ka XIII gadsimtā šeit ienāca kristieši, iznīcināja iepriekšējo kārtību un uzspieda mums savus tikumus. Tad jau islāma kundzība būtu tikai jauna stadija Latvijas vēsturē...

JV: - Droši vien. Tikai jautājums: vai mēs to gribam?

ĢK: - Drīz apritēs 500 gadu, kopš Mārtiņš Luters pienagloja savas tēzes pie Vitenbergas baznīcas durvīm. Cik daudz mūsdienu luteriskā baznīca ir saglabājusi no Luteru mantojuma?

JV: - Pēc definīcijas «luterisks» nozīmē uzticīgs Bībelei un luteriskajām ticības apliecībām jeb Bībeles skaidrojumiem, kas ir apkopoti t.s. Vienprātības grāmatā. Tur nav nekā par melnajiem talāriem, vīraku, dievkalpojumu vienkāršību vai tamlīdzīgām lietām, pēc kā ir populāri spriest par luterismu. Centrālais jautājums ir par to, kā grēcīgais cilvēks tiek attaisnots Dieva tiesā jeb kas ir vajadzīgs, lai izglābtu dvēseli mūžīgai dzīvībai. Drusku vienkāršoti sakot, mūsdienās ir luterāņi, kas vairāk vai mazāk strikti turas pie Bībeles un luteriskajām apliecībām. Tās mēdz saukt par konfesionālām baznīcām. Ir arī tādi luterāņi, kas uzskata, ka vajadzība būt laikmetīgiem un kontekstuāliem ir tik liela, ka drīkstam korigēt Bībeles un reformatoru mācības atbilstoši mūsdienu domāšanas veidam. Latvijas luteriskā baznīca noteikti piešķaitāma pie konfesionālo baznīcu grupas, kaut gan cenšamies būt arī veselīgi kontekstuāli. (turpinājums nākamās Sv. Zvanos)

Veronika Strēlerte

Žēlastības gadi. (Lit de parade)

Pēdējā goda gultu tev
Sniegi uzklāja taigā.
Novērstu skatu gaŗām tai
Pelēki stāvi staigā.

Šalciet, puteņu ērģeles,
Brāzmainu sēru maršu!
Ledus roze uz lūpām kūst
Ar mūžīgas ziemas garšu.

Pasaulē, rēgainā pasaulē
Daudz svinīgu bēru noris.
Uzsāk atvadu korāli
Aizsmacis vilku koris.

Strēlerte: Šis dzejolis radās Staļina bēru laikā, lasot avīzēs par viņa svinīgo novietojumu uz katafalka, kur šai "lit de parade" defilēja gaŗām tūkstošiem cilvēku. Nevarēja neiedomāt tos viņa režīma upurus, kas gāja bojā Sibīrijas sniegos un salā un kuŗiem pat nezinām kapa vietu.

Vai mums pieminēt 14. jūnija sēras?

1940. gada 16. jūnijā Vācijas karaspēks iemarsēja Parīzē. Dienu vēlāk, 17. jūnijā Sarkanarmijas tanku vienības dārdēja Rīgas ielās. Latvija tika okupēta, iesākās BAIGĀIS GADS latviešu tautai.

Šodien skumjās un sērās mēs pieminam dienu no šī BAIGĀ GADA, kas mūsu tautas vēsturē ir uzskatāma par tautas sēru dienu - 14. jūniju. Ir jau pagājuši 72 gadi kopš naktī no 13. uz 14. jūniju Padomju Savienības okupācijas vara arestēja vairāk nekā 14000 Latvijas pavalstniekus. Ģimenes ar bērniem, sirmgalvjus, vecus ļaudis, atsevišķas personas, bez jebkādas atšķirības tika arestēti, salādēti vilcienu preču un lopu vagonos, deportēti uz krievzemes tāliem austrumiem. Daudzi no izsūtītiem pazuda bez vēsts un par viņiem vairs nekad neko nedzirdēja. Daudzi no tiem mira bada un slimību nāvē, daudzi no viņiem vienkārši nosala Sibīrijas ziemas aukstumā vai tika sodīti ar nāves sodu. Izmisums, sāpes, mokas un neapraktāmās ciešanas bija viņu likteņa nobeigums. Maz no šī pirmā izsūtījuma viņa kāds atgriezās Latvijā. Otru deportāciju vilni mūsu tautas brāļi un māsas piedzīvoja 1949.g. 25. martā, kad no Latvijas, ceļā uz Omsku, Tomsku un Amuras apgabalu devās 31 ešelons, kas aizveda spaidu darbos un neziņā 44000 Latvijas pavalstniekus, tai skaitā 11000 bērnu līdz 16 gadu vecumam. Pirmā iedzīvotāju masveida izsūtīšana 1941. g. 14. jūnijā bija skaitliski mazāka tomēr brutalitātē un nežēlībā tā pārspēja visas vēlākās padomju represijas. Ārzemēs mēs šo dienu pieminam un mums sāp dzirdot par to tautas daļu, kas no mums tik netaisnīgi tika atauta.

Bet Latvijā šodien jau atskan balsis, ka šo notikuma dienu piemiņu vajadzētu samazināt vai pat izbeigt, pat bijušais Latvijas valsts prezidents, Guntis Ulmanis aicina šo notikumu pieminēt gan ar sāpēm, bet bez naida, paskaidrodams "Tas ir smagi, bet tas nepieciešams mūsu nākotnei." Pazīstamais komponists Raimonds Pauls izsakās, ka par Latvijas okupāciju vēl nav zināms, jo vēsturnieki par to vēl nav vienojušies, vai tāda ir notikusi. Saeimas ieceltais (KNAB) korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieks Aleksejs Loskutovs, jautāts TV intervijā, atbild: "1940. gadā notikušais ir normāla lielvalsts paplašināšanās tendence".

Liekas, aizmirst šo vēsturisko dienu būs grūti nākamām paaudzēm, kuŗu tuvinieki aizgāja zudumā šī genocīda dēļ. Lieki jautāt par Latvijas okupāciju - jā vai nē, būs Gunāram Beķerim, kuŗa tēvu nošāva Rīgas Baltezera priedēs, tāpat Dailim Grauzem, kuŗa tēvu apcietināja, aizveda uz Krieviju, Novosibirsku, tur piesprieda nāves sodu un nošāva, vai Zigfrīdam Štelmacheram, kam tēvu apcietināja, pratināja vairākos cietumos, beidzot Lefortovo cietumā pie Maskavas viņu nošāva. Minētajiem, mums zināmiem un pazīstamiem tautiešiem, mūsu draudzes locekļiem ir kristāli dzidrs, ka mūsu mīļā mazā tēvzeme tika Sarkanarmijas ieņemta, okupēta, pazemota un mocīta; to zinām arī mēs. Kā mēs varam to aizmirst un nepieminēt?

Šobrīd kad Latvija ir brīva ar brīviem uzskatiem un runas brīvību, mēs varam pateikties Dievam par šo žēlastības devumu, ko mūsu tauta ir ieguvusi, bet arī izlūgties, lai Debesu Tēvs pasargā mūsu tautu, lai tai vairs nav jācieš tā kā tas notika 14. jūnijā - BAIGAJĀ GADĀ - un lai mūsu lūgsna ir Dievs, svētī Latviju!

Laimonis Sproģis.

XXX XXX XXX

DRAUDZES DZĪVE

XXX XXX XXX

Dāmu saimes ziņas.

Maija mēnesī - pie galdiņa kalpoja Inta Grāvīte, Latviešu skolas bērni 2x, Edija Banka-De-
mandte; ziedus uz altāra lika dāmu saime, Maija Stumbre, Rita Drone, Latviešu skola;
par sadraudzību rūpējās Lidija un Selga Pētersones, dāmu saime, Sarma Straumane.

- - - - -

Aicināts, lai piederētu

Celsmes dienas 2013, 26.-28. aprīlis

Vai tu kādreiz esi piedzīvojis brīdi, kad, aizejot uz viesībām, tu īsti nejūties piederīgs? Tu esi atnācis, jo biji aicināts, bet sastopies ar domu – ko es šeit daru? Tā nav tik patīkama sajūta, īpaši, ja uz šīm viesībām tu esi gājis ar atvērtu sirdi un gaišu prātu, lai dalītos jaukos brīžos kopā ar citiem, lai veidotu jaunas draudzības un stiprinātu esošās. Un tagad iedomājies, cik nepatīkama un nevēlama var būt situācija, ja šis notiek nevis viesībās, bet draudzē. Vietā, kur mīt Dieva ģimene, jo, kā Celsmes dienu lektors no Latvijas, Daniēls Godiņš, mums atgādināja - draudze ir Dieva ģimene un tā ir Dieva izredzēta (ECCLESIA (draudze) = aicināts, izsaukts, izredzēts). Brīžos, kad liekas, ka skaidrības nav nekādas par to, ko es te daru, ir svarīgi atcerēties, kurš ir tas, kas mūs ir aicinājis. Un ir svarīgi neuzdot mūsu aicinātāja, mūsu Kunga dēļ, jo, kā mēs jau zinām, Viņam ir savs plāns.

Tieši šis ir tas iemesls, kā radās 2013. gada Celsmes dienu tēma „Aicināts, lai piederētu”. Sarunā ar Daniēlu pie tēmas tikām, iztirzājot to galveno Celsmes dienu nozīmi. Celsmes dienas tiek rīkotas, lai tās „celtu” draudzi. Kā celtu? Garīgi. Lai jaunie, kas vēl ir ticības ceļa sākumā, tiktu garīgi stiprināti šo ceļu turpināt, un lai rūdītiem baznīcā nācējiem būtu iespēja savu ticību Dievam atjaunot. Lai šīs dienas kalpo kā tāds pieturas punkts, kur mēs kā Dieva ģimene apstājamies, lai sev atgādinātu, kāpēc mēs šeit esam, kāpēc mēs šeit nākam. Lai apzinātos, ka būs brīži, kad zudīs piederības sajūta, bet tad atkal tas mainīsies. Daniēls ļoti veiksmīgi prata visu šo domu ielikt trīs vārdos, Celsmes dienu tēma tika atrasta.

Godiņu ģimene, Daniēls ar sievu Eviju un mazo dēliņu Hugo ieradās Mineapolē jau 15. aprīlī. Apskatījām pilsētu un visus tās tūristu labumus, paspējām arī redzēt daļu no Čikāgas. Mazliet vēlāk, 25. aprīlī, mums pievienojās vēl viens Godiņu ģimenes loceklis, Denveras latviešu draudzes jaunā māc. Helēne Godiņa, kas ir Daniēla māsa, viņai līdzī bija atbraucis puisis Karsten.

Piektdiena, 26. aprīlis, bija oficiālā Celsmes dienu atklāšanas diena ar Daniēla un pārējo palīgu sarīkoto vakaru ar uzkodām. Šajā vakarā Daniēls mums sniedza stāstījumu par viņa darbību ar Alfa kursu Latvijā. Alfa kurss ir 15 nodarbību cikls par kristietības pamatjautājumiem jauniem kristiešiem vai tādiem, kas nav kristīti, bet viņos ir pamodusies interese. Kas ir Jēzus? Kāpēc un kā man lūgt? Kam man baznīca?

Nāc, tagad ir laiks, nāc pielūgt! Nāc, tagad ir laiks, nāc pateikties! Nāc, tāds kāds tu esi, nāc pielūgt! Nāc, nostājies Dieva priekšā! Nāc! Sestdiena, 27. aprīlis. Ar šādiem vārdiem mūsu draudzes jaunā muzikālā grupiņa „Mineapoles Dvēsele”, Viktora Kontera vadībā, dziedot uzrunāja visus, kas bija atnākuši. Vakaru iesākām ar dāmu saimes rīkotām vakariņām. Tad jau otro dienu pēc kārtas Daniēls sniedza savu lekciju par 5 draudzes salīdzinājumiem Bībelē. Draudze ir Dieva ģimene, Dieva templis, Kristus miesa, Dieva ganāmpulks, Dieva dārzs. Labi paēduši gan fizisko, gan garīgo maizi, pacilātā noskaņojumā varējām doties uz mājām, lai jau nākamā rītā noslēgtu šī gada Celsmes dienas ar svinīgu un īpašu dievkalpojumu. Korim un „Mineapoles Dvēselei” dziedot, māc. Helēnei Godiņai sprediķojot, dievkalpojums izdevās ļoti jauki. Pēc dievkalpojuma Daniēls ar sievu Eviju novadīja prāta asināšanas spēli, pēc kuras mēs uzzinājām daudz jaunu un interesantu faktu.

Tā šī gada Celsmes dienas ir izskanējušas. Mēs kā draudze esam stiprināti garā, kad viens otram varam droši teikt: „Tu esi aicināts, lai piederētu!”

Edija Banka-Demandta

Aicināts, lai piederētu

Celsmes dienu lektors Daniēls Godiņš
ar sievu Eviju un dēliņu Hugo,
apskatot Mall of America
(Foto: Edija)

Denveras latviešu draudzes māc.
Helēne Godiņa ar brāļadēlu Hugo
(Foto: Edija)

Īpašā Celsmes dienu konfekte

(Foto: Evija Godiņa)

Muzikālā grupa

„Mineapoles Dvēsele”

Pirmā rinda no kr.: Sandra Kelly,
Māra Treiberiga, Laura Kontere,
Kristīne Duņēns Mertz,
Edija Banka-Demandta.

Otrā rinda no kr.: Mike Kelly, Viktors
Konters, Aleksandrs Konters.

(Foto: Daniēls Godiņš)

Mīļš paldies visiem, kas veicināja Pavasara tirdziņa izdošanos ar savu darbu, ziedoju-
miem un tirdziņa apmeklējumu. Tirdziņa ieņēmums palīdz atbalstīt draudzes un aprūpes dar-
bu.

Ja vēlaties palīdzēt ar sadraudzību vai ziedot produktus, lūdzu sazināties ar darba
grupu vadītājām: jūnijā - Ilzi Grotanu (612-781-9883) un
jūlijā/augustā - Aiju Vikmani (952-920-7127).

Ja vēlaties ziedus likt uz altāra, zvaniet Laimai Zoltnerei Dinglijai (612-866-3235)
vai Selgai Pētersonei (651-484-6046).

Sēru ziņas:

† LILIJA LINDE. Dzimusi 1918. gada 25. aprīlī Rēvelē, Igaunijā, mirusi 2013. gada 11.
martā *White Bear Lake*, Minesotā. Lilija bija aktīva draudzes locekle, toršu cepēja un adītāja.
Viņa apglabāta 18. maijā, *White Bear Lake* kapos.

† VALDIS MUCENIEKS. Dzimis 1939. gada 9. maijā Liepājā, Dieva mierā aizgāja
2013. gada 1. maijā Mineapolē. Piemiņas dievkalpojums notika 18. maijā Mineapoles - St.
Paulas latviešu baznīcā. Valdis bija biedrs korporācijā "Tālavija" un Minesotas Daugavas Va-
nagu nodaļā. Viņam ļoti svarīga bija latviešu sporta dzīve. Valdis bija aktīvs ALAs sporta no-
daļā un sporta klubā "Starts." Valdis bija cilvēks, kas vienmēr domāja un rūpējās par citiem.
Viņam sagādāja prieku tas, ka citiem bija labi. Ģimene piemin Valdi ar Bībeles vārdiem
"Mīlestība nekad nebeidzas" - 1.kor.13:8.

XXX	XXX	KAS NOTIEK DVĪŅU PILSĒTĀS?	XXX	XXX	XXX
-----	-----	----------------------------	-----	-----	-----

AIZVESTO PIEMIŅAS AKTS

piektdien, 2013.g. 14. jūnijā - plkst.**19:00** (7os vakarā)

draudzes nama telpās: 3152 - 17th Av S, Mineapolē.

Svētbrīdis

Uzruna

Draudzes kora dziesmas

Personīgi stāstījumi un lasījumi par izsūtīšanu un to sekām.

Ziedojumi par labu Okupācijas mūzejam.

Visi aicināti piedalīties.

Rīko Daugavas Vanagu apv. Minesotā un Draudzes koris.

Līgo! Līgo! Līgo! Līgo! Līgo! Līgo! Līgo! Līgo Līgo! Līgo Līgo! Līgo! Līgo! Līgo! Līgo! Līgo!

Par gadskārtu Jānīts nāca
savus bērnus apraudzīt;
Vai tie ēda, vai tie dzēra,
vai Jānīti daudzinaja.

Jāņi pilsētā, līgo, līgo!

Svinēsim Jāņus - Vasaras saulgriežus!

ceturtdien, 20. jūnijā - plkst. **19:00** (7-os vakarā)

draudzes nama lejas telpās (3152 - 17th Ave So, Mineapolē)

Līgošana – aplīgošana – dziedāšana!

Jāņu siers - alus - spēka rauši
un jūsu līdzpaņemto groziņu uzkodas.

Nāciet VISI - ņemiet līdzi radus un draugus, Jāņu zāles un vainagus,
groziņus kopējam galdam, paši savus alus kausus. (Vainagus varēs arī pīt uz vietas.)

Ieeja - \$10, studentiem un skolniekiem ieeja brīva.

Pūt, Jānīti, vara tauri, lai skan visa pasaulīte,
Lai sanāca Jāņa bērni no maliņu maliņām.

Līgo! Līgo! Līgo! Līgo! Līgo! Līgo! Līgo! Līgo! Līgo! Līgo! Līgo! Līgo! Līgo! Līgo!

Pazīstamās Latvijas mūzikas grupas **“Prāta Vētra” KONCERTFILMAS izrāde**
ceturtdienā, 18. jūlijā plkst. 7 vakarā Latviešu baznīcas lejas zālē!

Vasaras vidus kā radīts, lai kopā ar paziņām noskatītos grupas “Prāta Vētra” koncertfilmu, iejūtoties pagājušās vasaras grupas koncerttūres noskaņās un Latvijas publikas sajūsminātajā atbalstā koncerta laikā. Koncertfilmā atspoguļots “Prāta Vētras” koncerts “Vēl viena klusā daba”, kas norisinājās pērnā gada vasaras beigās Mežaparka estrādē. Koncertfilmas garums ir 1,5 stundas.

Filmas izrādīšanu bez maksas 100 vietās visā Latvijā 19. aprīlī atbalstīja saldumu ražotājs “Laima”. Tautiešiem ārpus Latvijas šo iespēju nodrošināja organizācija “Kinopunkts”.

Mineapolē koncertfilmu rādīs ceturtdienā, 18. jūlijā plkst. 7:00 vakarā Latviešu baznīcas lejas zālē (adrese: 3152 17th Ave S, Minneapolis).

Ieeja par ziedojumu. Būs vieglas uzkodas. Visi (arī bērni) mīļi aicināti!

Latviešu skolas vārdā, Indra Halvorsone.

Mineapoles un Seintpaulas Latviešu skolas mācību nobeiguma un izlaiduma akts 2013. gada 19. maijā

Rītā pērcons dārd un zibens zibsnī. Dienā gaidāms kaut kas liels! Nedaudz stundu vēlāk latviešu evaņģeliski luteriskās baznīcas lielajā zālē sapulcējas deviņdesmit klausītāji un skatītāji, lai būtu liecinieki četru skolnieku – Aleksandra Kontera, Paula Švalbes, Amēlijas Lāčplēses un Maritas Pelēces -- skolas nobeigšanā.

Mācītājs Dāgs Demandts atgādina, ka, tāpat kā saņurcīta divdesmit dolāru zīme patur savu vērtību, pat ja tā kļūst netīra un novalkājusies, tā arī katrs skolnieks, pat ja kādreiz jūtas nelāgi vai izskatās noplucis, patur savu vērtību. Katrs skolnieks bagātīgi iegūst, mācoties latviešu skolā.

Astotās jeb četru absolventu klases audzinātājs Vilnis Štolcers tencina katra skolas nobeidzēja pozitīvo devumu mācību iegūšanai. Tautas tērpos ģērbusies abiturienti dalās atmiņās par latviešu skolas gaitās piesavināto. Paula, Aleksandra, Amēlijas un Maritas bērnību fotogrāfiju ainas līdzās ar Prāta vētras „Mans draugs”, Ilģu „Aizalaide sauleite” un Ances Krauzes „Sasala jūriņa” mūzikas atskaņojumu aizkustina visus. Pateicība Anjai Čuriskai par montāžu!

Seko dažādu organizāciju dāvanu došana. Vispirms katrs absolvents dod puķes svarīgajām mātēm viņu dzīvēs. Draudzes priekšnieks Gerolds Luss pasniedz absolventiem Mineapoles un Seintpaulas piecdesmit gadu (1951-2001) jubilejas grāmatu. Latviešu kreditsabiedrības pilnvarā Kaspars Kalnītis dāvina katram skolas nobeidzējam \$50 krājkonta ieguldījumu. Bijušais vēstures skolotājs Māris Bergmanis un Latviešu organizāciju apvienības Minesotā (LOAM) pārstāvis Visvaris Ģiga dod Knuta Lesiņa grāmatu „Literāts un mūziķis”. Daugavas Vanagu pārstāvis Ģirts Jātņieks pasniedz naudas dāvanu. Dievtuņu sadraudzes pārstāve Elga Pone dāvina „Gadskārtu dziesmu” kompaktdisku.

Absolventi nodod Latvijas un Amerikas Savienoto Valstu karogus nākamajai absolventu klasei (2017. gada) Katrīnai Dinglijai un Gintam Pelēcim.

Pēc fotogrāfēšanās pārtraukuma, visa skolas saime uzved Lailas Švalbes un 4 absolventu sarakstīto lugu „Par Saulcerīti un Latviju”. Lugā virknējas dažādi Latvijas simboli—bijusī valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga, hokejists Artūrs Irbe, Prāta vētras popmūziķis Renārs Kaupers, Lāčplēsis, Sprīdītis (šajā gadījumā sieviešu dzimuma), pulkvedis Oskars Kalpaks un Antiņš. Jautājums: kā tikt uz gaismas pili? Kraukļi un maldugunis rada šķēršļus. Lugas ietvaros atskan Prāta vētras „Plaukstas lieluma pavasaris” un „Ziema” Zintas Pones akordeona un Dāvida Sarmas ģitaras pavadījumā. Koklētājas Katrīna Dinglija, Elizabete Čuriska un Maija Sprengera-Otto spēlē divus gabalus Noras Lundas vadībā. Luga beidzas, skolniekiem nodziedot Čikāgas Piecīšu „Latvju bērniem”. Šķiet, ka atbilde par gaismas pili slēpjas Dievā un Latvijā.

Izlaidums beidzas ar gardu mielastu baznīcas lejasstāvā. Skolnieki saņem liecības, un skolotāji saņem puķes un dāvanas. Dāvida Sarmas pavadījumā mācītbspēks nodzied Čikāgas Piecīšu „Sestdienas skolu”. Skolas vadītāja Laila Švalbe nodod atslēgas nākamā gada pārzinēm Indrai Halvorsonei un Evai Tonei.

Vēlāk dienā gāž lietus un zibeņo, bet atmiņā paliek izlaiduma sarīkojums. Līdz rudenim, kad atsaksies mācības mūsu baznīcas telpās!

Vija Treiberga

62. ALAs kongress Sietlā.

Kongress notika no 3.-5. maijam, bet "Latviešu organizāciju pieredzes apmaiņas seminārs" sākās 2. maijā. Seminārā bija paredzēts ap 50 dalībnieku, bet ieradās tuvāk pie 100 un pietrūka sēdvietu. Vairāki sēdēja uz grīdas un citi stāvēja kājās. Runātāji no Ziemeļkalifornijas (Sanfrancisko apkārtnes), Filadelfijas, Losandželasas un Portlandes pastāstīja par savu pieredzi latviešu darbības laukā. Dalībnieki arī nopietni piedalījās sarunās. Secinājums, manu prāt, bija ka, lai organizācijas un draudzes pastāvētu, ir jānodrošina stabīlu finansiālo stāvokli ne tikai ar biedru maksām bet arī ar citādiem veidiem, kā pieēram sekmīgi izrentējot nekustāmos īpašumus (sabiedriskos namus un citus), uzsākt dažādas akcijas, un sarīkot krāmu tirgus (kas sekmīgi notiek Portlandē). Otrkārt, svarīgi ir piesaistīt jaunus biedrus, lai kuplinātu organizāijas darbību. Vajadzētu vairāk darīt, lai ieinteresētu esošos latviešus, viņu pēctecus un atvases. Lai to darītu, ir svarīga sekmīga komunikācija starp valodas pratējiem un nepratējiem. Arī ir nopietni jāpiestrādā, lai piesaistītu latviešu jauniebraucējus. Tādu ir daudz. Runātāja no Filadelfijas (kur atrodas vecākā latviešu biedrība ārpus Latvijas, 120 g.) ar savu stāstu pierādīja, ka viņu ilggadīgā organizācija nebūtu varējusi pastāvēt, ja nebūtu piesaistīti jauniebrauceji. Tāpat, runātājs no LosAndželasas liecināja par labām sekmēm piesaistot jauniebraucējus. Ziemeļkalifornijas/Sanfrancisko vadītāja ir jauniebraucēja.

Kongresu 3. maijā atklāja ALAs priekšniece Anita Bataraga. Kongresa dalībniekus apsveica Latvijas vēstnieks Andris Razāns. Sekoja parastā darba gaita: ziņojumi, balss skaitītāju vēlēšanas u.t.t. Kongresā bija iespēja noklausīties Dr. Gunti Šmidchenu (Vašingtonas Univ. Baltiešu studiju programmas vadītāju), Dr. Ojāru Spārīti (Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidentu), un vēstnieku Andri Razānu. No tiem trim, Šmidchens un Spārītis bija visaizraujošākie runātāji ar vienreizējām runātāja spējām, un runu saturs bija ļoti interesants. Tie būtu ieteicami referenti visā latviešu sabiedrībā. Sūtnis Razāns bija infomātīvs un vērts noklausīties. Vispārējās pārrunās bija prieks dzirdēt, ka pilsonības likumu grozījumi virzījās uz priekšu. (Pēc kongresa uzzinājām, ka bija pozitīvi rezultāti.)

Kongress nesastāvēja tikai no uzrunām, pārrunām, domu apmaiņu, rezolūcijām un vēlēšanām, bet arī ar interesantākām un "vieglākām" izdarībām kā piemēram, 3. maija vakariņās mūs uzjautrināja Vašingtonas Univ. koris, sastāvā galvenokārt amerikāņi, dziedāja latviski. Pēc tam bija iespēja noskatīties dokumentālu filmu par ALAs programmu "Drošais tilts", ko vada Ēriks Krūmiņš. 4.maijā, balles vakarā, mūs iepriecināja Sietlas deju ansamblis "Trejdeksnītis".

Kongress bija darba pilns, un fiziski nogurdinošs - gaŗas dienas. Bija prieks novērot, ka vispārīgā nostāja ir mainījusies, ir progresīvāka (open minded, receptive), ar lietišķu pieeju risināt esošās problēmas un arī kā rīkoties, lai nodrošinātu izdzīvošanu nākotnē.

Andrejs Vāpe, draudzes delegāts.

LR Saeimā pieņemti grozījumi Pilsonības likumā, atzīstot dubulto pilsonību – likums stāsies spēkā 2013. gada 1. oktobrī.

Saeima 9.maijā galīgajā lasījumā pieņēma svarīgus grozījumus Pilsonības likumā, kas atzīst dubulto pilsonību, nosaka pilsonības piešķiršanu Latvijas pilsoņu bērniem, kuŗi dzimuši ārzemēs, un Latvijas valstī dzimušu nepilsoņu bērniem, kā arī paredz maiņas naturalizācijas kārtībā.

Svarīgākās maiņas, kas attiecas uz Amerikā dzīvojošajiem tautiešiem:

- * Latvijas pilsonību atkal varēs iegūt Latvijas trimdinieki un viņu pēcnācēji, iesniedzot apliecinājumu. Tie ir cilvēki, kuri Latviju atstājuši PSRS vai Vācijas okupācijas režīma dēļ, vai tikuši deportēti un līdz 1990. gada 4. maijam neatgriezās valstī uz pastāvīgu dzīvi.
- * Atzīstot dubulto pilsonību, likums nosaka, ka Latvijas pilsonība saglabājama arī pilsoņiem, kuri ir jau ieguvuši citas ES dalībvalsts, Eiropas Brīvās Tirdzniecības Asociācijas dalībvalsts vai arī Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) dalībvalsts (tātad – arī Amerikas) pilsonību. Tāpat dubultpilsonība varēs būt personai, kuŗa ieguvusi citas valsts pilsonību, ar kuŗu Latvija noslēgusi līgumu par dubultpilsonības atzīšanu. Likumā papildināts to valstu loks, ar kuŗām tiek pieļauta dubultpilsonība, tām piepulcējot arī Austrāliju, Brazīliju un Jaunzēlandi.
- * Maiņas Pilsonības likumā noteic, ka bērns ir Latvijas pilsonis neatkarīgi no bērna dzimšanas vietas, ja viņa dzimšanas brīdī viens no vecākiem ir Latvijas pilsonis. Bērniem, kuŗi dzimuši ārzemēs un ieguvuši citas valsts pilsonību, 16 gadu vecumā vairs nebūs jāizvēlas, kuru pilsonību paturēt.

Ar grozījumiem arī precizēta Latvijas pilsonības atņemšanas un atjaunošanas kārtība, atteikšanās no valsts pilsonības un naturalizācijas kārtība.

Grozījumi Pilsonības likumā stāsies spēkā 2013. gada 1. oktobrī - līdz ar attiecīgajiem Ministru kabineta noteikumiem.

Likuma mērķis ir arī veicināt saliedētas un uz Latvijas tautas kopīgajām vērtībām balstītas Latvijas sabiedrības attīstību, kā arī atzīt dubulto pilsonību atbilstoši Latvijas valsts politiskajiem mērķiem un interesēm un pieaugošas mobilitātes apstākļos saglabāt Latvijas pilsoņu kopumu.

No laikraksta "Dienas " mājas lapas informāciju sagatavojusi Indra Halvorsone.

Minnesota atbalsta mūzeju un pētniecības centru "Latvieši pasaulē" (LaPA).

LaPa apkārttraksts 2013.g. sniedz plašu pārskatu par organizācijas darbību 2012. gadā. Svarīgākā ziņa šķiet ir nodoms par mūzeja mājasvietu izraudzīt Cēsis nevis Liepāju, kur bija radušās finansiālas grūtības ar piedāvātās mājas remontiem.

Piedāvājums Cēsīs ir arī vilinošs tādēļ, ka māju kompleksā jau atrodas "Pasaules latviešu mākslas centrs", kas krāj trimdas mākslinieku darbus. Patlaban "Mūzejs un pētniecības centrs Latvieši Pasaulē" savas durvis cer vērt 2015. gadā.

Mūzeju 2012. gadā no Minesotas atbalstījušas divas organizācijas (LOAMs un Latviešu draudze) kā arī labs skaits tautiešu (18): Māris un Astrīda Bergmaņi, Nikolajs Berkholtz, Aina Dravniece, Rita Drone, Uldis un Inese Erdmaņi, Pauls un Irēne Lazdas, Elga Pone, Rūta Prauliņa, Jānis un Brigita Robiņi, Biruta Sprūda, Andris Straumanis, Valts un Vija Treibergi un Maija Zaeska.

JR

LOAMs iestājās Latviešu Fondā.

Jaunā Latviešu Fonda priekšsēde Kristīna Sīmane-Laimiņa 2012. gada apkārttrakstā konstatē, ka pirmais gada pārskats iznācis 1970. gadā ar dibinātāju vārdiem, adresēm, pirmiem statūtiem, dalības maksām un bijis 3 lappušu biezs (tas atrodams LF mājaslapā www.latviesufonds.info).

LF lozungs ir bijis; "Dosim, dzīvosim - latviešu kultūras un izglītības atbalstam".

Priekšsēde raksta, ka valde ir nolēmusi aktīvi strādāt, lai palielinātu dalībnieku skaitu. LOAMs ar savu iestāšanos mudina visus, kas to vēl nav veikuši un var atļauties, kļūt par LF

biedriem-atbalstītājiem. To var darīt vispirms iemaksājot \$50 dalības naudu un katru gadu nomaksājot vismaz \$120, līdz LF nodoti \$1,000, vai uzreiz samaksājot visu summu.

Patlaban LF kasē atrodas ap \$725,000, kur sākotnējā cerība bija savākt vismaz miljons dolāru. Vajadzību ir daudz un 2012. gadā ir ienākuši 94 lūgumi projektu atbalstiem (61 maziem un 33 lieliem).

Nauda sūtāma Tijai Kärklei P. O. Box 28696 Oakdale MN 55128;
e-pasts: lfkasieris@gmail.com. JR

Par to, kas neparādīsies presē.

Par 62. ALA kongresu Sietlā tiks rakstīts daudz. Tas ir saprotami un taisnīgi, jo katrs delegāts devās tur, lai ko ierosinātu un mēģinātu gūt atbalstu kopējam darbam. Un kopējo darbu pat netraucēja izcili skaistais pavasaris, ko gandrīz vai nepamanījām būdami telpās visu to laiku. Nē, pamanījām gan, braucot no lidostas uz viesnīcu un atpakaļ. Bet gandarījums bija tas, ka bijām lielu notikumu priekšā. Šoreiz dubultpilsonības jautājums, kas tik lielā mērā attieksies uz mūsu ārzemju latviešu sabiedrību un sāks rādīt mūsu patieso seju. Un tā, ar nepacietību un satraukumu gaidījām 9. maiju. Te vislielāka pateicība jāizsaka PBLA valdei, bet jo sevišķi Jānim Kukainim, PBLA valdes priekšsēdim, par viņa nenogurstošo neatlaidību, sīkstumu, izturību un nenovirzīšanos no nospraustā mērķa dubultpilsonības jautājumā.

Tikpat nozīmīga būs Latvijas uzņemšana Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijā (OECD), kas tik ļoti svarīga Latvijas ekonomijai tālākā skatījumā.

Personīgi iesniedzu kongresā vienu rezolūciju caur Informācijas nozari. Proti pamatojums šāds: pagājušā ALA kongresā Anarborā Dainis Rudzītis norādīja, ka „ALA jau pašos pirmsākumos tika dibināta kā nacionālpolītiska organizācija, tikai ar tādu noteikumu, ka tā nedrīkst iejaukties atsevišķu partiju darbībā.”

Šos pēdējos piecus gadus veselības aprūpes jautājumi no Latvijas netika virzīti Eiropas Parlamenta (EP) priekšplānā, jo, diemžēl, neviens no pašreizējiem Latvijas EP deputātiem nav ārsts un ārstniecības jomā nav attiecīgi orientējies vai izrādījis kādu interesi par to. Nozīmīgs, svarīgs un saistošs bija prof. Dr. G. Andrejeva darbs EP Latvijai. Latvijas nākotne ir cilvēki, viņu veselība un bērnu savlaicīga izglītošana veselīgas un atbildīgas dzīves veidošanai.

Tāpēc esmu nolēmis iestāties šinī darbā caur Eiropas Parlamentu un atkal kandidēt uz EP no Latvijas 2014. gadā. Varu atgādināt, ka 2009. gadā arī kandidēju uz EP no Latvijas.

Rezolūcija, kuŗu iesniedzu kongresā skanēja apmēram šādi: 62. ALA kongress aicina tautiešus ārzemēs, Latvijas Republikas pilsoņus, piedalīties Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Varu norādīt, ka no Latvijas būs jāpārvēl astoņi deputāti.

Šādā sakarībā tad atļaujos uzrunāt ikvienu no jums un lūgt jūsu visu atbalstu man ceļā uz Eiropas Parlamentu – Eiropas Parlamenta vēlēšanās 2014. gada 22. maijā līdz 25. maijam Latvijā.

Par manu darbošanos veselības aprūpes jomā visus šos gadus jums jau būs zināms, bet kopš 1998. gada esmu Latviešu ārstu un zobārstu apvienības (LĀZA) valdes priekšsēdis un sadarbojos ar Latvijas Ārstu biedrību (LĀB) Latvijā, kā arī ar kolēģām atsevišķos, noteiktos projektos. Visproduktīvākā sadarbība notiek ar Veselības ministriju – Dr. Ingrīdu Circeni – pašreizējo Veselības ministri.

Palika neatbildēts jautājums ko uzdevu daudziem delegātiem, bet pozitīvas izskaidrojošas atbildes nesaņēmu. Jautājums: kāpēc tik maz ārzemēs dzīvojošie tautieši iestājas politiskās partijās Latvijā. Vai jau esam aizmirsuši politiskā bēgļa statusu?

Jānis J. Dimants, Jr., M.D.

Andris Nelsons būs Bostonas simfoniskā orķestra galvenais diriģents.

Slavenais latviešu diriģents Andris Nelsons kļūs par Bostonas simfoniskā orķestra galveno diriģentu, ziņo LETA, atsaucoties uz orķestra pārstāvju pavēstīto.

Kopš 2008. gada Nelsons bijis Birmingemas simfoniskā orķestra diriģents. Ar Bostonas simfonisko orķestri Nelsons debitēja 2011. gadā, vēsta laikraksts "The New York Times".

Bostonas simfoniskais orķestris bez galvenā diriģenta ir kopš 2011. gada, kad veselības problēmu dēļ no diriģenta amata atkāpās Džeimss Levins.

Saksafona un ērģeļu koncerts Mineapolē.

21. aprīļa pēcpusdienā Mineapoles „University Lutheran Church of Hope“ baznīcā Minesotas Latviešu koncertapvienības šīs sezonas otrā koncertā, ko tā rīkoja ar organizācijas TILTS atbalstu, uzstājās saksafonists Artis Sīmanis kopā ar ērģelniece Kristīni Adamaiti. Abi divi ir izcili mūziķi un pedagogi, kuri ir uzstājušies ar Latvijas slavenākajiem ansambļiem. Abi arī māca Jāzepa Vītola Latvijas mūzikas akadēmijā.

Lai gan šāda instrumentu kombinācija ir neparasta, mūzika bija garīgi un mūzikāli pacīlājoša, un sekoja meditācijas un kontemplācijas tēmai. Pie tam bija ļoti labi noklausīties programmu, kur gandrīz visi skaņdarbi bija jauni latviešu komponistu darbi. Koncertu iesāka Adamaite ar Pēteru Vaska *Te Deum*, kas ir ļoti iespaidīgs skaņdarbs ērģeļu solistei. Vaska pazīstamajās harmonijās spēcīgi izskanēja latīņu teksta vārdi: „*Te Deum laudamus*“ („Tevī, Dievs, mēs slavējam“). Mūzika bija smaga un iespaidīga, un vietām izklausījās kā baznīcas psalmu dziedāšana. Drusku bija dzirdams arī džeza iespaids, īpaši pēdējā mažorā akordā ar tur ieķlauto gammas septīto skaņu.

Sekoja komponistes Galinas Grigorjevas *Molitva*, saksafonam un ērģelēm. Skaņdarba sākumā ērģelniece Adamaite uzsita un noturēja vienu toni. Pēc brīža, no kora balkona dievnama aizmugurē uz priekšu atlidoja saksafona skaņas, kas piebiedrojās un saskaņojās ar ērģelēm. Ar savu kontemplatīvo izjutu, šis skaņdarbs tiešām likās kā lūgšana. Sīmanis nospēlēja frāzi, mierīgi ieturēja pauzi, ievilka elpu, un spēlēja tālāk. Tas padarīja mūziku ļoti mierinošu. Bet, bija arī brīži, kad likās, ka lūgšanā ieskanās kliedzieni, pasvītrodami to, ko dzīves gaitās iemācamies: sarunas ar Dievu, tas ir, lūgšanas, nav vienmēr skaistas un mierīgas. Grigorjeva šo efektu ieguvusi lietojot klasiskā mūzikā samērā neparastas skaņas, kas saksafonistiem tagad diezgan pazīstamas. Varētu teikt, ka tās skaņas, kas deva kliedziena iespaidu, bija rupjākas, vai arī netīrākas, bet pateicoties Sīmaņa prasmei, tās bija ļoti efektīvas un izklausījās, it kā tās būtu viegli spēlējamās.

Pirmā koncerta daļā atskanēja arī Lūcijas Garūtas *Meditācija*, ļoti maigs, mierinošs skaņdarbs, un Uģa Prauliņa *Fantasia rustica*, kurā bija ļoti spilgtas un dažreiz jautras saksafona solo daļas, kurās Sīmanis atkal demonstrēja savu meistarību, jo publikai mānīgi likās tās tik viegli izpildamas. Pirms starpbrīža mūziķi spēlēja Dārziņa *Melancholisko valsī* aranžētu saksafonam un ērģelēm. No reakcijas zālē likās, ka tās īpaši gāja klausītājiem pie sirds. Vēlāk to dzirdējām vēlreiz kā piedevu pēc koncerta.

Otro koncerta daļu ērģelniece vareni iesāka ar Aivaru Kalēju *Tokata par korāli „All Glory Be To God On High.“* Lai gan šo skaņdarbu Adamaite spēlēja ļoti spēcīgi, tas neatstāja tādu iespaidu, kādu atstāja Vaska *Te Deum* koncerta sākumā. To pašu varētu arī teikt par nākamo darbu, Pēteru Vaska *Vakara mūzika* saksafonam un ērģelēm, kurš ir skaists un interesants, bet to nevarētu īsti salīdzināt ar Vaska otro darbu šajā programmā. Pēc tam, Adamaite atskaņoja Samuēla Barbera slaveno *Adagio* stīgu instrumentiem, aranžētu ērģelēm. Šo aranžējumu nevar salīdzināt ar oriģinālo stīgu mūziku. Tomēr, pēc šiem samērā mazāk iespaidīgiem skaņdarbiem, pēdējie divi, Ešenalda komponētie darbi programmu atkal virzīja dziļākā izteiksmē.

Ērika Ešenvalda *Laudate Dominum* un *O Salutaris Hostia* atstāja mierinošu un meditātīvu iespaidu. To īpaši varēja izjust ēteriskajā *O Salutaris Hostia* skaņdarbā, kas oriģināli ir komponēts korim, šeit spēlēts aranžējumā saksafonam ar ērģelēm. Ar šo darbu Sīmanis un Adamaite kontemplatīvā veidā nobeidza programmu, kas lika klausītājiem apstāties viņu ikdienas skrējienā, lai ieklausītos, pārdomātu un lūgtu. Abi mākslinieki—Adamaite un Sīmanis—ir kaut ko ļoti svarīgu uztvēruši: šādus mūzikāli mierinošus brīžus mums vajadzētu izbau-dīt biežāk. Būtu garīgi un mūzikāli atspirdzinoši tādas programmas dzirdēt nākotnē vēl un vēl.

Benjamiņš Alļe

Trūkst Trešo tēva dēlu un Antiņu.

Latvijas zinātņu vēsturnieks Jānis Stradiņš (80) dalās pārdomās, kas nepieciešams Latvijas valstij, lai tā pastāvētu ilgāk kā Krišjāņa Valdemāra paredzētos 150 gadus.

(turpinājums)

Vai ir līdztības ar šodienas Latviju.

- Jā, līdztības ir lielas. [Pirmās republikas] Saeimas laikā korumpētība bija līdztīga, kā tagad. Ulmanis, jā, viņš bija autoritārs.

Tas jūs neatgrūž viņa biogrāfijā?

- Mani tas ne visai biedē, jo autoritāti režīmi tajā laikā bija gandrīz visās Eiropas valstīs. Par to-talitārajiem režīmiem Itālijā, Vācijā pat nerunāsim. Francijā demokrātija bija, bet tā ļoti slikti darbojās - mēs redzējām Francijas sagrāvi. Autoritārie režīmi tolaik Eiropā bija efektīvāki. Izņemot Čehoslovākiju un Somiju, tās nebija autoritāras. Bet nespēja aizsargāties. Abas tika nodotas, tāpat kā Baltijas valstis.

Ja Francijā tolaik būtu bijis vairāk vai mazāk autoritārs līderis kā Šarls de Golls vai kā Anglijā - Vinstons Čērčils, tad Hitlers karu nebūtu varējis izraisīt. Te jau ir tā lieta, ka demokrātija jāsavieno ar autoritāti. Šajā ziņā man Ulmanis neliekas slikts. Es arī uzskatu, ka Ulmaņa valdība bija mazāk korumpēta, nekā Pāvila Rozīša aprakstos par Saeimas korumpētību. Ulmani gan sociāldemokrāti saukāja par korupcijas tēvu, bet, ja korupcija tiešām bija, tad partijas, nevis paša labā. Ulmanim jau īpašumu, lielas mantas nebija. Viņam tikai uz 60 gadu jubileju lišķi uzdāvināja Dauderu māju.

Ulmanis bija ļoti labs ekonomists, viņa laikā 80% kapitāla kontrolēja Latvijas Kredītbanka un Latvijas Komercbanka. Latvija tajā laikā bija ekonomiski gandrīz neatkarīga, pašpietiekama valsts.

Vai mēģināt pateikt, ka tagad Latvija tāda īsti nav?

- 1991.gadā Latvija izvēlējās Amerikas liberālās saimniekošanas ceļu. Tas, patiesību sakot, ir domāts spējīgiem cilvēkiem. Mums jau nebija daudz tādu. Sākot jau ar 1949.gada 25.marta deportācijām, kad Latvijas zemniecības eliti iznīcināja pilnīgi. Vēlāk radās tā sauktie sarkanie baroni, labi piemēri - [kolhozu priekšsēdētāji] Skujiņš, Blūms, Gredzens, Kauls.

Es uzskatu, ka Rietumu emigrācija nospēlēja divdomīgu lomu Latvijas otrās republikas attīstībā. No ļoti daudziem mēs saņēmām lielu atbalstu - esam pateicību parādā, bet bija arī daudzi, kuri iebruca atjaunotajā Latvijas valstī ar savām idejām, pilnīgi nepiemērotām apstākļiem. Afēristi, sava labuma meklētāji arī bija. Ļoti daudzi notrallināja savus īpašumus, pārdeva tos krieviem. Protams, bija arī ļoti labi piemēri, kā Vaira Vīķe - Freiberga un citi, kas atbrauca un izdarīja ļoti lielu pozitīvu darbu. Tomēr Amerikas modeli nevarēja Latvijai uzspiest. Mums drīzāk Zviedrijas modeli vajadzēja mēģināt, jo padomju laikos pārāk dziļi mūsos bija iesakņojies sociālā taisnīguma modelis. Negribu teikt, ka padomju laiks bija sociāli taisnīgs, bet formāli tas centās tāds būt. Varbūt demagoģiski, bet centās.

Ar vājprātīgu korupciju un nesamērīgām privilēģijām varas aprindās.

- Jā, bet iespējas pamatmasai bija izlīdzinātākas. Daudzi nespējīgi cilvēki varēja izdzīvot un tikt pie labumiem. Es nerunāju par represētajiem - tā ir pilnīgi cita, traģiska tēma. Bet runāsim atklāti, represēto skaits nekad nav pārsniedzis 15%. Atlikušie 85% jau netika represēti un dzīvoja normāli.

Atjaunotajā Latvijā mums bija ļoti stulba lauksaimniecības politika. No savu zemnieku protekcijas neatsakās ne Francija, ne Vācija, ne citas lielās Eiropas valstis. Protams, valsts var atbalstīt savus zemniekus tikai tad, ja ir ražošana, ja valsts ir bagāta. Taču atjaunotajā Latvijā iznīcināja rūpniecību.

Ja mēs salīdzinātu Latvijas vietu Eiropas valstu starpā pirms kara un tagad, esam apmēram tajā pašā vietā - astoņpadsmitajā. Ulmanis teicis, ka uz katru latvieti no valsts kopprodukta ir 500 latu. Jādala ar pieci. Simts dolāri, tātad. Niecīgs skaitlis, bet nedomāju, ka Vācijā šis skaitlis bija daudz lielāks - nebija jau toreiz katram mašīna un visas ērtības, pie kurām esam pieraduši mūsdienās. Es jau esmu no labi situētiem cilvēkiem: man ir pensija, darbs, es varu rakstīt un publicēties. Ārzemēs es nebūtu nekas, ja tagad aizbrauktu. Domāju, ka mūsu ģimeņi [kara laikā] būtu emigrējuši, es pats ar savām spējām nebūtu tur izcēlies.

Tik pieticīgi sevi vērtējat?

- Humanitāram cilvēkam (Stradiņš pēta zinātņu vēsturi - *red.*) tur būtu grūti, un savā pamatspecialitātē, ķīmijā, es nebūtu izsities. Darbaspējas man bija par mazu. Es nevaru sūdzēties par savu [profesionālo] dzīvi piecdesmit okupācijas gados. Man bija nodrošināts darbs Organiskās sintēzes institūtā, ļoti laba laboratorija, domāju, tā bija viena no labākajām Austrumeiropā. Neatkarības gados zinātni iznīcināja tāpat kā rūpniecību.

Vai mūsdienās iespējams savienot demokrātiju un autoritāti?

- Ļoti grūti pateikt. Pasaule ir mainījusies, Eiropā pārspīlētas birokrātijas tiesības, tā ir lemta ne-spējīga ar visu to Briseli. Tomēr efektīvāka par Lukašenko Baltkrieviju, vai ne?

Ko jūs domājat par šādu jautājuma uzstādījumu: vai latvieši ir pelnījuši savu valsti?

- Pirmās republikas laikā noteikti bija pelnījuši, jo latvieši bija čakla, apdāvināta tauta un prata savākties.

Kaut kādu iemeslu dēļ latvieši vienmēr meklējuši "kādu, uz ko paļauties". Kā jums šķiet, kāpēc tā?

- Par Ulmani runājot, viņš bija samērā aprobežots, taču Latvijas mērogos izcila personība. Domāju, ka neviens cits Latvijas valstsvīrs nav tik lielā mērā atbildis vidējā latvieša mentalitātei, kas bija orientēta uz patriarhālo, uz „saimnieku, kas šiverē pa augšu”. Daudziem kalps sēdēja iekšā, gājēja mentalitāte.

Vairs nesēž?

- Sēž un pat vēl vairāk. Pazemība, klanīšanās. Visa mūsu elite Briselei tagad klanās. Vajadzētu tomēr kaut cik pašapziņu uzturēt. Es domāju, tas mums nāk no vēstures, jo gadsimtiem tā izdzīvots. Klanīšanās ir dziļi zemapziņā iekšā.

Ko mēs varam darīt ar piecdesmit okupācijas gadu vēstures posmu? Sākumā teicāt, tas atstājis sekas - tā nenoliedzami ir.

- Jāizvērtē, jāatzīst, ko esam darījuši tajā laikā. Nevajag sevi pārlietu pātagot, jo vēsture ir vēsture. Pātagot mēs sevi varētu par to, ka nokļūdījās latviešu nacionāļkomunisti Vilis Lācis, Eduards Berklavs un citi 1958.gadā. Viņi neprata aizstāvēt Latvijas lokālās intereses, kā to mācēja lietuvieši un igauņi.

Kas bija par vainu?

- Domāju, ka daudzas vainas bija. Pirmā vaina - Rīgas pilsēta, nesalīdzināmi lielāks pievilksanas centrs, kā Tallina vai Viļņa. Otra vaina - latviešu pakļaušanās gars, runāšana krievu valodā. Trešais bija objektīvs faktors: šeit atradās Baltijas Kara apgabala centrs. Armiju Krievijā demobilizēja pēc Staļina nāves, demobilizētie virsnieki nedrīkstēja braukt uz Maskavu, Leningradu, Kijevu, Minsku. Bet uz Rīgu viņi drīkstēja braukt. Šeit sabrauca ļoti daudz atvaļinātu militārpersonu, kas bija agresīvas, varaskāras.

Vai otro Latvijas Republiku latvieši ir pelnījuši?

- Gribētu teikt, ka latvieši ir pelnījuši labāku valsti. Nekad neteikšu par otro republiku, ka tā ir *fail state*.

Kā jūs raugāties uz ekonomisko emigrāciju mūsdienās?

- 1938.gadā latvieši nebēga prom no Latvijas. Divdesmitajos gados notika latviešu emigrācija uz Brazīliju, bet tā bija neliela sauciņa un to diktēja reliģiski motīvi. Kādi arī uz Angliju izbrauca. Toreiz jau Eiropas valstis emigrantus tik vienkārši neņēma pretī. Lietuvieši uz Ameriku izbrauca 700 tūkstoši, jo viņiem bija ļoti liela nabadzība. Lietuvā bija ekonomiskā emigrācija. Latvijā nebija, un kāpēc? Jo tomēr cilvēki uzskatīja, ka Latvija ir viņu valsts, un optimisms bija. Tagad cilvēkos ir absolūts pesimisms.

Es nevainoju te Dombrovski, tieši otrādi, viņš krīzē Latviju izglāba, ļāva nenonākt Kipras vai Grieķijas stāvoklī. Bet tas arī viss. Viņam nav vīzijas. Ir jābūt Latvijā cilvēkam ar vīziju.

Kā jūs, būdams akademiķis, vērtējat pārmaiņas, ko cenšas viest izglītības jomā?

- Ķīli cienu kā personību, bet ne kā ministru. Man liekas, ir konstruktīvi cilvēki un ir destruktīvi cilvēki. Ja destruktīvu ieliek amatā, varbūt viņš tiešām var reformēt, nojaucot līdž zemei un pēc tam uzcelot no jauna. Bet man liekas, ka tas neatbilst mūsu iespējām un mentalitātei, un iespējām - visu nojaukt. Es ceru, Ķīlis to neizdarīs, un nāks pie kompromisiem.

Vai jūs nepiekrītat, ka Latvijas augstākajā izglītībā ir problēmas? Valsts apmaksā studijas, nerēķinoties ar reālajām vajadzībām - medicīnā un daudzās jomās tas redzams.

- Piedodiet, Rīgas Stradiņa Universitātē visaugstākais, pat augstāks nekā Tartu Universitātē, ārzemju studentu procents! Tie nenāk vairs no Šrilankas vai Libānas, bet no Vācijas, Norvēģijas, Anglijas. Pašreiz domāts šo skaitu pieaudzēt līdz 20%. Otrkārt, ārsti tik daudz nebrauc projām. Medicīnas māsas gan - katastrofāls stāvoklis, bet pašreiz ARS vadītājs Andersons taša augšā lielu privāto slimnīcu un darbs būs. Protams, Latvijas pacienti nav maksāspējīgi, bet tas jau cits jautājums. Tas, ka medicīnas izglītība te nav sliktāka, tas ir fakts.

Bet vai daudzās jomās nemāca par daudz, akli, lai tikai augstskolai valsts dotu naudu?

- Par daudz mums ir sociālo zinātņu studentu. Ārstu nav tik daudz, ķīmiķu vēl mazāk. Tagad jau visa [izglītības] politika vērsta uz to, lai latvieši, kuri grib kaut ko sasniegt, emigrē.

Vai tās nav loģiskas globalizācijas sekas - cilvēki rod labākas iespējas savai dzīvei, karjerai un dodas prom?

- Piedodiet, bet, ja valsts neko tā labā nedarīs, drīz čuhņā dzīvosim! Es negribētu, lai tā notiek. Cilvēkus vajag aicināt atpakaļ. Lai tad nāk iekšā krievi, ukraiņi, ķīnieši, musulmaņi? Es tādu variantu negribētu. Mūsu gēni izklīst pasaulē, un tas nav pareizi. Mans dēls Pēteris, kardiķirurgs, ķepurojas pēdējiem spēkiem, lai noturētos Latvijā. Ir piedāvājumi no citām valstīm, bet viņš turas.

Kāpēc?

- Savu bērnu dēļ. Un tādēļ, lai Latvijā tiek veidots kaut kas vērtīgs. Šī iemesla dēļ mūsu ģimeņi neizbrauca arī 1944.gadā. Nebija jau nekādas garantijas, ka neaizsūtīs uz Sibīriju. Jūs par kolaboracionismu padomju laikā ieminējāties. Man liekas, jāatšķir divas lietas: kolaboracionisms un konformisms. Kolaboracionisms ir nostāšanās pret savas tautas būtiskajām interesēm, tāds kolaborants bija, piemēram, [padomju politiķis Arvīds] Pelše. Bet konformisti ir tie, kuri pielāgojas esošiem apstākļiem, ja tos nevar izmainīt.

Faktiski glēvuļi?

- Tā varētu saukt. Visu latviešu tautu var saukt par glēvu piecdesmit gadus. Bet vai tā ir? Jebkurā gadījumā stabilas un ilgtspējīgas nācijas izveidošana ir grūts un laikietilpīgs process. To garantē tikai sabiedrības vienotība un briedums. Varbūt vēl pozitīvas ārzemju pieredzes pārņemšana un labvēlīga apstākļu sakritība. Varētu teikt, ka Latvijas vēsture ir kompromisu, nenoteiktības, konformisma un pielāgošanās vēsture. Taču mazas, likteņa triecienu mētātas tautas gadījumā tā vērtēt būtu vienpusīgi un varbūt pat netaisni.

Es gribētu teikt, ka Latvijas veiksmes stāsts ir vēl nākotnē. Vai latviešu tauta ir pasionāra? Vai tai ir sava misija pasaulē? Tas ir ļoti svarīgs jautājums. Tas ir latviešu nācijas identitātes pamatjautājums. Atbilde uz to noteiks, vai pastāvēsim ilgāk par 150 gadiem, ko kādreiz mums [savās pārdomās] atvēlēja Krišjānis Valdemārs.

Jūs redzat līderus Latvijā?

- Nē, līderus pašreiz nesaskatu.

Kur palikuši?

- Laikmeta nosacītība. Kur tad ir mūsdienās līderi? Ilvess Igaunijā ir. Putins Krievijā, bet ļoti nepatīkams līderis. Uz Obamu liku lielas cerības, vienmēr esmu bijis par demokrātiem Amerikā, bet manas cerības viņš tā īsti neattaisnoja. Vai Berlusconi ir līderis? (*Smejas.*) Es citēju Kārli Ulmani. 1914.gadā, kad viņš atgriezās no Amerikas pēc amnestijas, sakarā ar Romānovu dinastijas trīssimt gadu jubileju. „Kādi ļaudis mums vajadzīgi?” viņš rakstīja. „Ļaudis nenopērkami. Stingri pret bagātības kārdinājumiem. Ļaudis godīgi kā mazās, tā lielās lietās. Ļaudis, kuru centieni sniedz pāri pašlabuma meklēšanas robežām. Ļaudis vīrišķīgi darbā, nepagurstoši nesekmēs. Ļaudis, kurus nevada divējādas tikumības: viena - privātā, otra - atklātā dzīvē. Ļaudis pilsoņu, kuriem sabiedrības labums augstāk par pašu interesēm stāv. Ļaudis atturīgi, kuri neloka ceļus šo laiku Baala - alkohola priekšā. Citiem vārdiem sakot, mums vairāk vajadzīgi ļaudis, nevis statūti un instrukcijas.”

Kā jau runājām, Latvijas valsts 1918.gadā radās ideālistu - Trešo tēva dēlu un Antiņu galvās, tādā vēsturiskā periodā, kad pašiem sava valsts - tā likās pilnīga neiespējamība. Tomēr nelie-la cilvēku saujīņa tai ticēja, un sasauca [1918.gada] 18.novembri. Otro reizi - 1991.gadā, Latvijas valsts vairs neradās ideālistu galvās. Tā radās tādu cilvēku galvās, no kuriem ļoti daudzi bija aprēķinātāji. Pirmā Latvija bija mīlestības bērns, bet otrā Latvija... no tautas puses - jā, mīlestības bērns. Es nekad ar latviešiem tā neesmu lepojies, kā 1988. gadā.

Tad jūs sakāt, ka šodien trūkst Trešo tēva dēlu un Antiņu?

- Vienmēr ir jābūt ideālistu saujīnai, kas iedomāto Latviju pārvērš reālā, dzīvotspējīgā. Esmu izrakstījis vārdus, ko teicis krievu filozofs un mistiķis Vladimirs Solovjovs, mana mamma viņu ļoti cienīja: „Nacionālā pašapziņa ir dižena lieta, bet kad nācijas pašapziņa pāriet pašapmierinātībā, bet pašapmierinātība noved līdz pašpielūgsmei, tad dabīgās beigas ir pašiznīcība.” Pārspīlēts nacionālisms noved pie fašisma.

Fašisms nav slikta lieta, ja tas nevēršas pret citiem iekšēji un ārēji, bet konsolidē nāciju. Kas tad ir *fasces*? Žagaru bunte latīņu valodā. Lauž pa vienam zariņam, bet, kad sasien buntē, salauzt nevar. Tautai it kā tādai ir jābūt. Katrā sistēmā ir iekšā ideāls, arī komunismā. Diemžēl, kad ideālus sāk realizēt netīriem līdzekļiem, tie pārvēršas savā pretstatā - noziedzīgumā un šausmās. Kā Rainis teicis, ja lejat ļoti tīru ūdeni netīrā traukā, ūdens arī kļūs netīrs. Vai mums šodienas Latvijā nav drusku šī problēma?

Kā vērtējat 16.marta notikumus pie Brīvības pieminekļa?

- 16.martu vajadzētu aizliegt. Nevienam tur nav jāiet. 11.novembrī būtu jāiet, jāiededzina svecītes par Latviju. Kas ir 16.marts? Daugavas vanagu izdomāts datums, kad vienīgo reizi 15.divīzija un 19.divīzija cīnījās kopā pie Velikajas upes. Citu notikumu jau nebija. Patiesību sakot, tas ir veterānu piemiņas pasākums, un viņiem jāļauj mierīgi bez ārējām demonstrācijām, karogiem nolikt ziedus Lestē un pie Brīvības pieminekļa. Viņi subjektīvi cīnījušies par Latviju. Objektīvi jau viņi cīnījās Hitlera pusē. Tāpat kā latviešu strēlnieki subjektīvi cīnījās par Latviju, bet faktiski - par caru Nikolaju. Tagad tie aizmirsti. Arī leģionārus aizmirsīs, pašreiz tos atceras, jo daudz par to tiek runāts. Pie mana papa [padomju gados] par asistentiem leģionāri strādāja, un papam to ņēma ļaunā. Viņš tos atbalstīja aizlieguma gados, bet glorificēt viņus nav pareizi. Es saprotu viņu atmiņas par jaunību, bet vairumam jau tā bija piespiedu mobilizācija. Viņi ir vēstures upuri. Ja viņi būtu uzvarējuši, latvieši pārvācotos. Mēs šeit latviski tagad nerunātu.

21.martā, atzīmējot ilgāko neatkarības periodu Latvijas valsts pastāvēšanas vēsturē, aizsardzības ministrs Artis Pabriks teica, ka ikviens var būt priecīgs „par pulcēšanās un biedrošanās brīvību, pārvietošanās brīvību, domu, pārliecības, izteiksmes un ticības brīvību”. Kā jums šķiet, vai brīvība nācijai var kļūt par grūtu?

- Brīvību regulēt no augšas nav iespējams. To var tikai, pārveidojot katrs sevi. Līdzās brīvībai jābūt tādām jēdzienam kā tolerance, ētika. Dieva jēdzienam - kā Kants teica, augstās debesis virs manis un morālais likums manī. Kādā mērā šis ideāls nācijā iespējams, atkarīgs no pašas tautas, tās līmeņa. Mums daudz jāstrādā, lai augtu. Izglītotos, bet ne tikai augstskolās. Arī dvēseliski. Citādi ar mums notiek, kā Tagore teicis - acumirkļa troksnis pārklīdz mūžības mūziku. Tā ir mūsu lielā nelaime.

XXX XXX XXX

PATEICĪBAS

XXX XXX XXX

Sirsnīgs paldies draudzei un dāmu saimei par apsevīkumu manā “apaļā” dzimšanas dienā.
Nikolajs Berkholtz.

Paldies mūsu draudzes dāmu saimei un mācītājam Demandtam par manu dzimšanas dienas apsevīkumu.
Aivars R.Tone

XXX XXX XXX

Sludinājumi

XXX XXX XXX

Sakrālais tūrisms Latvijā

Latvijas dievnamu kultūrvēsturē - Latvijas kristīgās ticības ceļi

Vienas dienas ekskursijas - Divu dienu ekskursijas

Kontakti “SAKRĀLAIS TŪRISMS” SIA

e-pasts: info@sakralaisturisms.lv - Tālr.: 29433556; 67350085. www.sakralaisturisms.lv

Izkārtoju mājas izpārdošanu (Estate Sale).

Vai Jūs pārceļaties, vai Jums ir jālikvidē mājas iekārta? Jāatbrīvo māja no mēbelēm, traukiem, sīkumiem, utt.? Es varu Jums palīdzēt.

- * Izšķiroju mantas (sazinoties ar Jums) - ko paturēt ģimenē, ko pārdot, ko izmest.
 - * Sakārtoju mantas pārdošanai. * Nocenoju pārdodamās mantas un izslaidu.
 - * Vadu pārdošanu/Estate Sale. (Aizvedu palikušās mantas uz labdarības organizācijām).
- Maija Zaeska: 763-972-2521** (mājās); **952-454-4172** (kabatas); zaeska@frontiernet.net
-

Visi dzer tēju... “LaSociete du The”

tējas veikals jau pastāv piecpadsmit gadus - piedāvā tējas no visas pasaules. Veikalā var iegādāties vairāk nekā 200 tēju šķirnes - baltās un zaļās un daudzas citas. Tur ir galdiņi, kur baudīt šīs tējas uz vietas, kā arī var iegādāties piederumus tējas pagatavošanai un dāvanām.

Veikals ir atvērts no pirmd. līdz piektd. no plkst. 12:00 līdz 18:00, sestd. no 10:00 līdz 18:00, svētdienās slēgts.

Savā veikalā laipni ielūdz īpašnieki *Tony Ruggiero* un *Božena Dimants*. Viņi sniegs izsmeļošu informāciju par visu, kas saistās ar tējām.

Adrese - 2708 Lyndale Ave So, Mineapolē 55408, www.Teashop.us; tālr. 612-871-5148.

Varu jums palīdzēt **MĀJU PIRKŠANĀ** vai **PĀRDOŠANĀ**
To daru visā Dvīņu pilsētu rajonā vairāk nekā 25 gadus.
Ar jautājumiem, lūdzu zvaniet katrā laikā: MĀRIS KURMIS - Counselor Realty -
612-558-6784 (mob.), **952-476-1832** (mājās).

*** **Draudzes e-pasta adrese:** mndraudze@gmail.com

*** **Draudzes mājas lapa:** www.mndraudze.org

Svētrīta Zvanu lasītāju uzmanībai -

“Svētrīta Zvani” ir pieejami draudzes mājas lapā katra mēneša pirmā nedēļā.
www.mndraudze.org.

Draudzes darbinieku KANCELEJAS STUNDAS:

Otrdienās - darbvede Elga Pone, 10:00-14:00 dienā.

Trešdienās - mācītājs Dāgs Demandts, 10:00 - 14:00;
- kasieris Visvaris Ģiga, 10:00-14:00 dienā.

Ceturtdienās - darbvede Elga Pone, 10:00-14:00 dienā.

Church Services and Calendar of Events

June:

Sunday - 2nd - 10:00 AM - Church Service. Fellowship - film "Tēvreize"
about history of the Latvian Lutheran Church.

Sunday - 9th - 10:00 AM - Church Service with Holy Communion. Installation of Rev.
Dag Demandts as Pastor of the Latvian Ev.Luth. Church of
Minneapolis and St. Paul. Fellowship.

Friday - 14th - 7:00 PM - Memorial program in honor of those deported to Siberia;
church choir will sing; donations to Museum of Occupation in
Latvia. - at the Church.

Sunday - 16th - 10:00 AM - Church Service. Fellowship.

Thursday - 20th - 11:00 AM - Bible Study.

Thursday - 20th - 7:00 PM - Midsummer/Jāņi/Summer Solstice Celebration; singing of
Solstice songs, beer, Midsummer's cheese, other refreshments (potluck);
bring your own beer mug! admission \$10 (students and children free);
at the Church.

Sunday - 23rd - 10:00 AM - Church Service with Holy Communion. Fellowship.

Sunday - 30th - 10:00 AM - Church Service. Fellowship.

July:

Sunday - 7th - NO Church Service. Please visit a neighboring church.

=====

Our pastor's Dag Demandts visiting hours are after each church service on
Sundays (11:00 AM - 1:00 PM), Wednesdays at the church from 10:00 AM to 2:00 PM,
Everyone is welcome!

=====

LATVIAN EV. LUTH. CHURCH
of Minneapolis and St. Paul
3152 17th Avenue South
Minneapolis, Minnesota 55407

**NON-PROFIT ORGANIZATION
U. S. POSTAGE PAID
MINNEAPOLIS, MINNESOTA
permit no. 327**

Change Service Requested

SVĒTRĪTA ZVANUS izdod Minneapolis-St.Paulas latviešu eV.lut. draudze. Redakcijas kolēģijā: Sk. Dombrovska, A.Dravniece, R. Drone, A.Hobbs, A. Pone, R. Prauliņa, L. Sproģis, Sk. Štolcere. V. Vikmanis

Redakcija patur tiesības iesūtītos rakstus rediģēt un zināmos gadījumos noraidīt. Manuskriptus lūdzam iesūtīt parakstītus. Ja lietots segvārds, jāmin arī īstais vārds. Manuskriptus lūdzam iesūtīt MAŠINRAKSTĀ-PĀRRINDĀS (tas neattiecas uz isiem ziņojumiem un pateicībām).

Rakstus lūdzam iesūtīt līdz mēneša 17. datumam. Iesūtītos manuskriptus redakcija uzglabā tikai līdz nākamā Svētrita Zvanu nummura iznākšanai -apm. vienu mēnesi. Redakcija lūdz \$25.00 ziedojumu gadi, Svētrita Zvanu tehnisko izdevumu segšanai.

CIENĪJAMIE LASĪTĀJI! lūdzu paziņojiet **ADRESES MAIŅU**
draudzes kancelejā. Svētrita Zvanus pasts nepārsūta.